

Inflația

Problemă rezolvată

1. În tabelul de mai jos sunt prezentate prețurile pentru trei produse în doi ani consecutivi exprimate în dolari. Calculați rata inflației dacă coșul se calculează având în vedere cantitățile din tabel:

Bunuri	Cantități	An 0	An 1	Ponderi (sq)	I_p	$I_p * sq$
		Preț	Preț	$p_0 q_0 / \sum p_0 q_0$	p_1 / p_0	
A	20	20000	30000	0,4705	1,5	0,706
B	2500	100	80	0,2942	0,8	0,235
C	400	500	800	0,2353	1,6	0,376
Total	*	*	*	1,0000	*	1,317

Rezolvare:

- varianta 1 (vezi tabel):

Bunul A (exemplu):

Ponderea valorică în totalul producției anului de bază (0):

$sq(A) = p_{0A} * q_{0A} / \sum p_0 * q_0 = 20000 * 20 / 85000 = 0,4705$ adică 47,05%
pentru că: $\sum p_0 * q_0 = (20000 * 20) + (100 * 2500) + (500 * 400) = 850000$

Creșterea prețului: $I_p(A) = p_1 / p_0 = 30000 / 20000 = 1,5$

Creșterea ponderată a prețului: $I_p(A) * sq(A) = 0,4705 * 1,5 = 0,706$

similar se procedează și pentru celelalte bunuri...

$$I_p(B) * sq(B) = \dots = 0,235$$

$$I_p(C) * sq(C) = \dots = 0,376$$

și $I_p = \sum I_p * sq = 0,706 + 0,235 + 0,376 = 1,317$ sau 131,7%

adică prețurile au crescut în medie cu 31,7% (rata inflației)

- varianta 2:

Producția anului 0 exprimată în prețurile curente: $\sum p_0 * q_0 = 850000$

Producția anului 1 recalculată în prețuri comparabile (cele din anul 0):

$$\sum p_1 * q_0 = (30000 * 20) + (80 * 2500) + (800 * 400) = 1120000$$

$$\text{Rata inflației: } R_i = \frac{\sum p_1 * q_0}{\sum p_0 * q_1} * 100 - 100 = \frac{1120000}{85000} * 100 - 100 = 31,7\%$$

Probleme de rezolvat

1. Dacă indicele prețului în anul curent (t) este de 1,4875 comparativ cu un moment de referință t_0 , iar în anul precedent (t-1) a fost de 1,4 să se determine:
  - A) Rata inflației din anul curent
  - B) Cu cât au crescut prețurile în ultimii 2 ani față de t_0

2. Dacă indicele prețului în anul precedent a fost de 1,4 comparativ cu un moment de referință t_0 , iar în anul curent s-a înregistrat o rată a inflației de 6,25% să se determine cu cât au crescut prețurile în ultimii 2 ani față de t_0 ?

3. La un moment dat, aprecierea ratei inflației și indexarea salariilor și pensiilor se face pe baza evoluției prețurilor a 5 bunuri de consum reprezentative, fiecare considerat că 20% în totalul cheltuielilor de consum. Prețurile unitare au evoluat după cum urmează:

Bunul	Preț la începutul perioadei	Preț la sfârșitul perioadei	I_p	$I_p * s_q$
X	100	150		
Y	400	440		
Z	50000	54000		
U	2000	2600		
V	200	400		
<i>Ri</i>				

În baza contractelor colective de muncă încheiate între federațiile sindicale, patronat și guvern, indexarea salariilor se realizează în proporție de 75% din rata inflației.

- A) Care este rata inflației?
  - B) Cu cât se vor majora în medie salariile, pensiile și alte venituri supuse indexării?

4. Aprecierea ratei inflației și indexarea salariilor și pensiilor se face pe baza evoluției prețurilor a 4 bunuri de consum reprezentative. Ponderile acestora în totalul cheltuielilor de consum și evoluția prețurilor unitare a fost:

Bun	Pondere în consum	Preț început perioadă	Preț sfârșit perioadă	I_p	$I_p * s_q$
X	20%	100	150		
Y	20%	400	440		
Z	20%	50000	54000		

U	40%	2000	2600		
				<i>Ri</i>	

Dacă indexarea se realizează în proporție de 80% din rata inflației:

- A) Care este rata inflației?
 B) Cu cât se vor majora în medie salariile, pensiile și alte venituri supuse indexării?
5. Dacă într-o anumită perioadă de timp salariile reale au scăzut cu 4%, în pofida indexării salariilor nominale cu 20%, care a fost rata inflației? Ce proporție din inflație a fost acoperită prin indexare în acest caz?
  6. Cum l-a afectat inflația pe deponentul la bancă a unei sume de 1.000 u.m. cu o rată a dobânzii de 6% p.a., în condițiile în care în anul respectiv nivelul inflației a atins 13%? Care va fi puterea de cumpărarea a sumei de care el dispune la sfârșitul aceluși an?
  7. Când PIB real este 20000 um. și indicele deflator al prețurilor (deflatorul PIB) este 1,10 care va fi PIB nominal?
  8. Când PNB nominal este 1100 u.m. și PNB real este 1000, care va este indicele prețurilor (deflatorul PNB)?